

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto

Materiál na rokovanie
Miestneho zastupiteľstva
dňa: 20. 9. 2011

INFORMÁCIA

**o podmienkach poskytovania nenávratného finančného príspevku
na vybudovanie uzamykateľného stanovišťa zberných nádob na zmesový
komunálny odpad a vytriedené zložky komunálnych odpadov**

Spracovateľ:

Mgr. Dagmar Timková
pracovníčka referátu životného prostredia

Materiál obsahuje:

Základný materiál

Informácia

o podmienkach poskytovania nenávratného finančného príspevku na vybudovanie uzamykateľného stanovišťa zberných nádob na zmesový komunálny odpad a vytriedené zložky komunálnych odpadov

1. Mestská časť Bratislava – Nové Mesto

Jednou z aktivít, ktoré si Mestská časť Bratislava – Nové Mesto stanovila, a ku ktorej sa v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Nové Mesto na roky 2007 – 2013 v oblasti skvalitnenia životného prostredia zaviazala, je vybudovanie stojísk (prístreškov) na kontajnery.

Poskytnutím nenávratného finančného príspevku na vybudovanie uzamykateľného stanovišťa zberných nádob na zmesový komunálny odpad a vytriedené zložky komunálnych odpadov sa mestská časť snaží prispieť k riešeniu problematiky pretrvávajúceho znečisťovania v okolí kontajnerových stojísk.

V tejto súvislosti bola do podmienok poskytovania nenávratného finančného príspevku na vybudovanie uzamykateľného stanovišťa zberných nádob na zmesový komunálny odpad a vytriedené zložky komunálnych odpadov, schválených Miestnym zastupiteľstvom mestskej časti Bratislava - Nové Mesto uznesením Č. 17/10 dňa 16. 6. 2009 v rámci nájomnej zmluvy na pozemok, na ktorom bude vybudované kontajnerové stanovište, pokiaľ ide pozemok vo vlastníctve resp. správe mestskej časti zahrnutá podmienka zabezpečenia udržiavania čistoty na kontajnerovom stanovišti a okolia do 3 m na všetky strany, pričom za čistotu sa považuje čisté okolie bez uličných smetí, drobnej nečistoty, objemného komunálneho odpadu, drobného stavebného odpadu, biologicky rozložiteľného odpadu zo zelene a elektroodpadu.

Počas realizácie uvedenej aktivity sa však vynorili niektoré problémy. Jedným z nich je aj problém, ktorý vyvstal v súvislosti s Registrom obnovej evidencie pozemkov (ďalej ROEP) v katastroch našej mestskej časti, kedy boli mnohé parcely prevedené do vlastníctva tretích subjektov, a teda nie sú vo vlastníctve ani v správe našej mestskej časti.

Ďalším problémom je nedostatočný záujem o vybudovanie uzamykateľných kontajnerových stojísk (ďalej UKS) zo strany správcovských spoločností, napriek nenávratnému finančnému príspevku (ďalej NFP) poskytovanému mestskou časťou. Od odsúhlasenia podmienok na pridelenie NFP boli do tohto obdobia správčovskými spoločnosťami podané len štyri žiadosti (z toho v roku 2011 len jedna, v rámci rozpočtu na rok 2011 sa vyčlenilo 8 298,- €, čerpalo sa 829,50 €, teda len 10 %).

Znížený záujem zo strany správcovských spoločností (obyvateľov) o túto aktivitu bol dôvodom toho, že na návrh poslancov miestneho zastupiteľstva sa začalo s pasportizáciou kontajnerových stojísk jednotlivých urbanistických obvodov (UO), keďže pasportizácia pre celé územie mestskej časti je v našich podmienkach nerealizovateľná (nie je možné ju obstať prostredníctvom tretieho subjektu, nakoľko rozpočet na rok 2011 nerátal s touto položkou). Na základe uvedeného bude pasportizácia prebiehať vo viacerých etapách, pričom v prvej etape je spracovávaný UO 073 – Hostinského sídlisko. Vzhľadom k tomu, že v rámci ROEP bol pôvodný pozemok (Hostinského sídlisko), na ktorý nebol založený list vlastníctva, rozparcelovaný a v rámci registra „E“ katastra nehnuteľností mestská časť nevystupuje ani v jednom z týchto pozemkov ako vlastník, resp. možný správca (ak by bolo vlastníkom Hlavné mesto SR Bratislavy), v rámci ďalšieho postupu bude každý správca oslovený v súvislosti s ponukou poskytovania nenávratného finančného príspevku na vybudovanie

uzamykateľného stanovišťa zberných nádob na zmesový komunálny odpad. V tomto roku sa plánuje spracovať ešte jeden urbanistický obvod.

Snahou o zvýšenie záujmu o vybudovanie uzamykateľných kontajnerových stojísk bolo aj navýšenie maximálnej výšky nenávratného finančného príspevku z pôvodne schválených 829,85 € na 1 000,00 €, ktoré schválilo miestne zastupiteľstvo uznesením č. 5/19 dňa 16. 6. 2011.

2. Iné mestské časti

Na základe uvedených skutočností a v záujme prijatia ďalších opatrení, ktoré by pomohli zvýšiť záujem správcovských spoločností o budovanie uzamykateľných kontajnerových stojísk, sme sa rozhodli o prieskum situácie na úrovni iných mestských častí Bratislavy (Ružinov, Karlova Ves, Petržalka), ktoré takisto poskytujú NFP na budovanie uzamykateľných kontajnerových stojísk.

V rámci **Mestskej časti Ružinov** poskytovanie NFP na vybudovanie UKS zastrešuje Magistrát hl. mesta SR Bratislavy (ako vlastník pozemkov), pričom samotná mestská časť v tomto smere nevyvíjala aktivity a správcovské spoločnosti sa so svojimi žiadosťami obracajú priamo na magistrát.

V **Mestskej časti Karlova Ves** zaznamenali veľký počet žiadostí, horšie skúsenosti majú s realizáciou projektov a následnou refundáciou (v priebehu roka zaznamenali 10 žiadostí, ktoré boli následne aj úspešne zrealizované a žiadateľom bol vyplatený NFP). Mestská časť poskytuje žiadateľom, pokiaľ sa jedná o pozemky vo vlastníctve mestskej časti, v rámci nájomnej zmluvy na pozemok, na ktorom bude vybudované UKS, pozemky bezodplatne, pokiaľ sa jedná o pozemky vo vlastníctve magistrátu, nájomnú zmluvu so žiadateľom uzatvára magistrát (suma za prenájom pozemku vo vlastníctve magistrátu je v tomto prípade 0, 50 centov za 1 m² na rok – platné pre všetky mestské časti). Maximálna výška NFP poskytovaná touto mestskou časťou je 664,- € (žiadateľ môže túto maximálnu čiastku finančného príspevku získať len v prípade, že sa jedná o vybudovanie nového uzamykateľného kontajnerového stojiska). Čistotu v okolí novovybudovaných kontajnerových stojísk rieši Mestská časť Karlova Ves cez Všeobecne záväzné nariadenie hl. mesta SR Bratislavy č. 13/2004 o miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v znení neskorších zmien a doplnkov, podľa ktorého sa odvoz a zneškodňovanie odpadu vykonáva v rozsahu platných zmlúv uzatvorených do 31. 12. 2001 medzi spoločnosťou OLO, a.s. a správcami nehnuteľností. V zmysle článku II. písm. a) tejto zmluvy správca (odberateľ) súhlasil so zodpovednosťou za odkladanie odpadu mimo nádob a kontajnerov, za ich preplňovanie alebo neuzatváranie. Vzhľadom na uvedené by teda odstránenie znečistenia na stanovišti mal zabezpečiť správca, zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov na základe zmluvy o výkone správy.

V rámci **Mestskej časti Petržalka** evidujú malý počet žiadostí. Pri novovybudovaných UKS je maximálna výška NFP 2 656,- €, pri zastrešení, uzamykaní už jestvujúcich kontajnerových stojísk maximálne 830,- €. Udržiavanie čistoty v okolí UKS riešia podobne ako v Mestskej časti Karlova Ves (odkazujú na zmluvu, v ktorej sa správca zaviazal spoločnosti OLO, a.s. k udržiavaniu čistoty a poriadku v okolí kontajnerového stojiska). Keďže väčšina pozemkov je v správe magistrátu, nájomnú zmluvu uzatvára so žiadateľom magistrát. Na základe tvrdenia pracovníkov odd. životného prostredia miestneho úradu sa rozmáha budovanie UKS na čierno (žiadateľ nemusí platiť nájom, zdržiavať sa administratívou, radšej ožlie finančný príspevok). Hlavné mesto neprešetruje, či je pozemok pod kontajnerovým stojiskom prenajatý a keďže stavebný úrad prešetruje záležitosť len na základe podnetu, ide o tolerovanie nezákonného postupu občanov.

3. Záver

Z prieskumu vyplynulo, že všetky dotazované mestské časti riešia nenávratný finančný príspevok na vybudovanie uzamykateľných kontajnerových stojísk refundáciou a nájomnou zmluvou pod pozemkom, na ktorom bude vybudované UKS, pričom vo všetkých dotazovaných mestských častiach sa potýkajú s problémom nedostatočného záujmu o vybudovanie uzamykateľných kontajnerových stojísk zo strany správcovských spoločností, napriek nenávratnému finančnému príspevku (NFP) poskytovanému mestskými časťami a jeho výške (v Petržalke je výška maximálneho NFP vyššia o 1656,- €).

Z toho zrejme vyplýva, že pre občanov a správcovské spoločnosti je napriek ponúkanej dotácii vybudovanie UKS za týchto podmienok málo atraktívne.

Jednou z príčin nezájmu zo strany správcov je pravdepodobne administratíva spojená s vybavovaním žiadosti o poskytnutie dotácie (predloženie projektu, písomného oznámenia stavebného úradu, že proti stavebným úpravám a udržiavacím prácam - drobná stavba, nemá námietky, resp. vybavenie stavebného povolenia a nájomnej zmluvy na pozemok, na ktorom bude vybudované UKS).

Ďalšou z príčin nedostatočného záujmu však môže byť aj skutočnosť, že vybudovanie UKS rieši len problém so znečisťovaním samotného kontajnerového stojiska, jeho okolie zostáva prístupné pre nezodpovedných občanov najmä z rodinných domov, ktorí nemajú zabezpečení odvoz komunálneho odpadu a na jeho odkladanie zneužívajú kontajneri bytových domov, ale aj pre nezodpovedných obyvateľov z príľahlých bytových domov, ktorí sa chcú zbaviť veľkorozmerného a drobného stavebného odpadu.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa ponúka mestskej časti (i s ohľadom na nemožnosť zjednodušenia konania v zmysle Z. č. 50/1976 Zb. – stavebný zákon v znení neskorších predpisov) ďalšia motivácia správcovských spoločností, a to prehodnotením výšky sumy za prenájom pozemku vo vlastníctve resp. správe našej mestskej časti (1,- € za 1 m² na rok), na ktorom bude vybudované UKS v súvislosti s výškou sumy za prenájom pozemku vo vlastníctve Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy (0, 50 centov za 1 m² na rok) a za pozemky vo vlastníctve Mestskej časti Karlova Ves (pozemky sú poskytované bezodplatne).

Znečisťovanie UKS a vôbec kontajnerových stojísk vlastníckmi rodinných domov treba riešiť zvýšenou kontrolou stojísk zo strany príslušníkov MsP a to najmä počas ranných hodín a víkendov, keďže v tomto čase dochádza k najväčšiemu znečisťovaniu, rovnako aj preverení zabezpečenia odvozu a likvidácie komunálneho odpadu jednotlivých rodinných domov Magistrátom hl. mesta SR a k riešeniu situácie by prispelo aj znovu obnovenie kalendárového zberu triedeného odpadu (separovanie do zberových vriec v rámci harmonogramu zberu) spoločnosťou OLO, a.s. z rodinných domov.

V tejto súvislosti sa vynára otázka, či v prípade vybudovania UKS by nemal zodpovednosť za dočisťovanie jeho okolia prebrať vlastník, správca pozemku (miestny úrad, magistrát), keďže vlastník UKS urobil opatrenia na zabránenie jeho znečistenia, čím by sa rozhodne zvýšil záujem o budovanie UKS, na druhej strane ale vyvstáva otázka hromadenia veľkorozmerného a drobného stavebného odpadu v ich okolí (v tomto prípade ide o znečisťovanie nielen občanmi z rodinných domov, ale aj nezodpovednými obyvateľmi z okolitých bytoviek).

Z uvedeného teda vyplýva, že v konečnom dôsledku je nutné zaviazať správcovské spoločnosti aj k dočisťovaniu okolia UKS (zohľadniac jeho znečisťovanie veľkorozmerným a drobným stavebným odpadom obyvateľmi dotknutých bytoviek). Mestská časť Karlova Ves aj Petržalka riešia čistotu v okolí uzamykateľných kontajnerových stojísk prostredníctvom Všeobecne záväzného nariadenia hl. mesta SR Bratislavy č. 13/2004 o miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v znení neskorších zmien a doplnkov, podľa ktorého sa odvoz a zneškodňovanie odpadu vykonáva v rozsahu platných zmlúv uzatvorených

do 31. 12. 2001 medzi spoločnosťou OLO, a.s. a správcami nehnuteľností. V tejto súvislosti však treba poukázať na nejednoznačnú zodpovednosťou za dočisťovanie kontajnerových stojísk vzhľadom na nález Ústavného súdu SR č. III ÚS 100/02-34, na ktorú poukazujú správcovské spoločnosti, ktoré sú na základe uvedeného vyzývané k odstráneniu znečistenia kontajnerového stojiska komunálnym, či drobným stavebným odpadom.

Na základe uvedeného sa naša mestská časť opakovane obrátila na Magistrát hl. mesta SR Bratislavy so žiadosťou o poskytnutie kópie zmluvy a zoznamu správcov, ktorí sa v rámci nej zaviazali k zodpovednosti za znečisťovanie kontajnerových stojísk (zmluva a zoznam by slúžili ako podklad našich výziev k zabezpečeniu čistoty v okolí kontajnerového stojiska), resp. o usmernenie, ako postupovať pri riešení odstránenia znečistenia kontajnerových stojísk. Zatiaľ sme však neobdržali odpoveď. V poslednom liste (z 8. 8. 2011) sa naša mestská časť pokúsila ziniciovať pracovné stretnutie všetkých zainteresovaných strán t.j. Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy, OLO, a.s. a Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto za účelom zadefinovania postupu riešenia problematiky znečisťovania kontajnerových stojísk.

Za týchto podmienok sa nájomná zmluva na pozemok pod kontajnerovým stojiskom, v ktorej je zahrnutá podmienka zabezpečenia udržiavania čistoty na kontajnerovom stojisku a okolia do 3 m na všetky strany žiadateľom, tak ako to bolo odsúhlasené miestnym zastupiteľstvom našej mestskej časti v Podmienkach poskytovania NFP na vybudovanie UKS ukazuje ako opodstatnená a najschodnejšia alternatíva na udržiavanie čistoty na verejných priestranstvách v husto zastavaných oblastiach mestskej časti.

Súčasne treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že občanom boli vytvorené podmienky na likvidáciu veľkorozmerného odpadu, v rámci ktorých môžu využiť zberný dvor OLO, a.s. na Ivánskej ceste, (zberný dvor na Bazovej bol zrušený), ako aj jarný a jesenný zber veľkorozmerného odpadu organizovaný našou mestskou časťou. V prípade likvidácie drobného stavebného odpadu môžu okrem zberného dvora spoločnosti OLO, a.s. využiť aj zberný dvor EKO - podniku VPS na Zátiší. V prípade likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu (odpadu zo zelene) môžu občania využiť zberný dvor spoločnosti OLO, a.s., ako aj zberný dvor EKO - podniku VPS na Račianskej č. 28. Elektroodpad môžu občania uložiť v zbernom dvore spoločnosti OLO, a.s. alebo môžu využiť ponuku spoločnosti ARGUSS, s.r.o. ktorá zabezpečí bezplatný odber vyradených elektrospotrebičov od občanov z bytových alebo rodinných domov (podmienkou odberu je odber min. 2 kusov veľkých domácich spotrebičov). Okrem toho organizuje naša mestská časť dvakrát do roka (jar, jeseň) bezplatný zber elektrospotrebičov od občanov v spolupráci s firmou ENVIDOM. O všetkých týchto skutočnostiach sú občania informovaní, či už prostredníctvom tlače a televízie Nového Mesta alebo webovej stránky.

Zároveň je však nutné podotknúť, že zber veľkorozmerného odpadu od občanov skrýva rezervy či už vo vytvorení zberného dvora v rámci našej mestskej časti (v štádiu prípravy), alebo v jeho častejšie organizovanom zbere od občanov prostredníctvom pristavených veľkokapacitných kontajnerov organizovaných našou mestskou časťou.

Záverom konštatujeme, že na základe skúseností v rámci celej Bratislavy, možno jednoznačne potvrdiť, že v prípade vybudovania UKS sa potvrdil znížený výskyt skládok pri kontajneroch a na tejto skutočnosti treba postaviť opätovné spropagovanie celej aktivity u správcovských spoločností aj u občanov v rámci pasportizácie kontajnerových stojísk.